

Dům v nebesích

2K 5,1-10

Stan

Ten text začíná tím, že Pavel přirovnává lidský život ke „stanu“. Toto na první pohled neobvyklé přirovnání v sobě skrývá hlubokou symboliku, které dobře rozumely kočovné národy Předního Orientu, mezi něž aspoň zpočátku patřil i národ Izraele než se usadil v městech a vsích, tedy v domech. Kočovníky přebývajícími ve stanech byly velké postavy Bible: Abraham, Izák, Jákob, Mojžíš. Ti, kdo přebývali ve stanech museli často svůj skromný příbytek rozkládat a zase skládat a připravovat se na novou cestu – např. za pastvinami, za obchody. Opakovaně. Stan se tak symbolem putování. A i když se Izraelité usadili v domech a přešli tak na trvalejší městský způsob života, jednou za rok, při svátku stánků měli i oni nocovat ve stanech To proto, aby nezapomněli, že byli kdysi poutníky a že jimi vlastně jsou dosud, protože směřují k Bohu.

Obraz stanu tedy i nám připomíná, že život je cesta, ne trvalé usídlení. Stany na rozdíl od domů jsou konstruovány tak, aby se mohly opakovaně skládat a rozkládat. Jsou lépe uzpůsobeny nárokům putování. Domy jsou pohodlnější, komfortnější, vytvářejí bezpečnější prostor. Ale na druhé straně je k nim člověk více připoután, je na ně více fixován. Ve stanu chybí pohodlí, ale člověk je zase svobodnější v pohybu. Tak tedy stan je lepším obrazem lidského života než pevný dům.

Stan nám připomíná, že jsme na zemi toliko poutníky, že se tu nemáme chtít zabydlovat na věčné časy. Žijeme v dočasném příbytku, který bude jednou stržen. Stavění a strhávání stanu nás vlastně provází po celý život. Člověk není a nemůže být pořád stejný. Nejrychleji se mění v dětství a dospívání. Pak se to trochu zpomaluje. Člověk začne spíš kostnatět a konzervovat se. Ale do zase toho přicházejí všelijaké krize a napětí, které nás spolehlivě vyvádějí z falešného klidu a nutí nás nově ohledávat život a stávat se zralějšími. Obraz strhávání stanu ukazuje, že v životě člověka nejednou něco starého končí, aby mohlo začít něco nového. Stan je stržen, aby mohl být postaven jinde. Člověk tak ztrácí dětství, aby se mohl stát dospělým, končí školy, aby mohly začít využívat to, čemu se naučil, končí snoubenectví, aby se mohl stát manželem, končí volný život bez dětí, aby se mohl stát rodičem. Člověk se zkrátka vyvíjí a na této cestě musí mnoho starého opouštět, aby nezůstal zakrnělým a nezralým. Mění a přehodnocuje i své myšlení, pohled na svět, na druhé lidi apod. Jsme prostě na cestě. Jsme prostě ve stanech, které stavíme, abychom je zase zbořili a mohli je postavit jinde a jinak. Zboření stanu je symbolem ukončení nějaké jedné etapy.

A to všechno nás vlastně připravuje a chystá i na ten okamžik, kdy náš náš stan bude stržen definitivně v hodině naší smrti.

Dům v nebesích

Ovšem definitivním koncem se nám okamžik smrti zdá jen z našeho úhlu pohledu. Ne však z pohledu Božího. Z Božího pohledu je smrt přechodem z poutnického způsobu života do života v domech, věčných domech: „*Víme přece, že bude-li stan našeho pozemského života stržen, čeká nás příbytek od Boha, věčný dům v nebesích, který nebyl zbudován rukama*“ (v. 1). Povšimněme si toho rozdílu. Život v tomto světě je přirovnán ke stanu. Život v Božím světě pak k domu. Dům symbolizuje něco stálejšího, bezpečnějšího, trvanlivějšího, než stan. Pravda, naše byty či domy jsou pořád jen vylepšené putovní stany. Ale „dům v nebesích“ je něco docela jiného. Bůh připravil ve věčnosti dům, který již nebude stržen ani opuštěn. Nebude toho zapotřebí, protože tam dojdou poutníci cíle, který tak dlouho a tak těžce hledali. Cesta bude u konce a v plné síle se vyjeví její nejvlastnější cíl: setkání s Bohem tváří v tvář a společenství s ním, které bude stále nové, nevyčerpatelné a krásné.

Pavel zdůrazňuje, že tento dům v nebesích nevystavěla ruka lidí. Ruka pomíjivých lidí dokáže vytvořit pouze věci pomíjivé. Má-li vzniknout něco, co má co do činění s věčností, musí to učinit ruka, někoho, kdo věčnost zná a věčností vládne. A tím je Bůh. Dům v nebesích je „příbytkem od Boha“ - odtud má svou krásu a nezničitelnost.

Pavel také píše, že my, lidé toužíme tento příbytek obléci. To je zvláštní obrat, že. Příbytky přece neoblékáme. Oblékáme šaty, ne stěny a stropy. Proč apoštol užil tak divného spojení: obléci příbytek Boží? Mohl říci, že se tam přestěhujeme, že se tam zabydlíme apod. Ale on řekl, že jej „oblékáme“. Je v tom zřejmě naznačeno, že Boží příbytek v nebesích není především nějaké místo v oblacích, ale že je to nový způsob existence, který překryje, nahradí tu starou. Oblékáme novou, věčnou kvalitu života s Bohem. Člověk, odcházející z tohoto světa nepřestává existovat, ale odchází podle Pavla jakoby „nahý“ - to neznamená jen bez těla, ale bez dosavadního způsobu života. A potřebuje být přioděn, aby nahým nezůstal. Bůh připravil svůj příbytek v nebi jako nový šat pro každého, kdo tam vchází.

Sténáme

Stojí tu tedy vedle sebe dva základní způsoby lidské existence: Dočasný stan (jako obraz tohoto života ve smrtelném těle) a trvalý dům (jako obraz věčného života u Boha v nebi). Tu naši současnou situaci Pavel popisuje jako „sténání“: „*Pokud jsme totiž v tomto (dočasném) stanu, sténáme pod těžkým břemenem, neboť nechceme, aby z nás bylo svlečeno naše pozemské tělo, nýbrž aby přes ně bylo oblečeno nebeské (věčné), aby to, co je smrtelné, bylo pohlceno životem*“ (v. 4). Vědomí naší pomíjivosti a smrtelnosti v nás vyvolává zvláštní touhu. Touhu po věčnosti. Pavel tu dokonce použije to silné slovo „sténání“. S vidinou konečnosti sténáme, toužíme po nekonečnosti.

Je to v nás lidech tak nějak zakořeněno, ta touha nějak překonat tu konečnost života. Lidé všech dob si kladli otázky typu: Jaký smysl pro mě má všechno mé ušlechtilé snažení, když smrtí všechno skončí? Sz mudrc jménem Kazatel se ptá – nač se snažit být moudrý, když umřu právě tak jako umírá hlupák? Jakou přednost má moudrý před hlupákem, jestli je koncem obou smrt?

Smrtelnost klade největší výzvu všemu našemu hledání smyslu života. Pak není výjimkou filosofie: urvi co můžeš, protože krám se za chvíli zavře. Tímto směrem vedou některé odpovědi z internetových diskuzí. Např: „Smysl je užít si svůj život a když ti k tomu pomůže chlast a ženský, tak proč ne.“

Někteří však hledají dál a přemýšlejí, jak protáhnout ten svůj vliv ve světě přeci jenom o něco dál, než do jejich smrti. Někteří lidé chtějí zvěčnit člověka dílem, které po něm zůstane. Já už tu sice nebudu, ale aspoň něco po mě zůstane, nějaký vryp v dějinách nebo aspoň v dějinách mé rodiny. Je toto ta skutečná realita, pro kterou jsem tady? Upřímně řečeno, co víte o své prababičce? Nebo ještě o starších pokoleních své rodiny? „*Vždyť po moudrém ani po hlupákovi nezůstane památka navěky; všechno, co bylo, bude v příštích dnech zapomenuto ... Nelze podržet v paměti věci minulé; a ani budoucí, které nastanou, nezůstanou v paměti těch, kteří budou potom*“ (Kaz 2,16; 1,11).

Smrt jakékoli úvahy o smyslu života vrací stále na začátek: Proč jsem tady? Proč žiji? Co s tím vším, když to jednou skončí?

Jako křesťané věříme, že tuhle pořád se vracející otázku po smyslu všeho, zvláštním způsobem řeší Ježíš, když mluví o věčnosti, o věčném životě. Pro nenáboženské lidi je to náboženská utopie. Pohádka. Ale i mnozí nevěřící v nějakou věčnost věří také, ovšem v sekulárním slova smyslu: věčným, nebo aspoň o kus delším než život, se může stát třeba to, co člověk vykoná, co po něm zbude. Tuto „věrouku“ zhusta propagoval komunismus: smyslem života je to, co člověk vykoná pro společnost a co po něm zbude pro pozdější generace. Někdo by zase mohl říct, že člověk žije věčně ve svých dětech a jejich dětech atd. atd. To jsou sekulární pokusy o pojetí věčného života člověka. Ale co je významné, i sekulární lidé po něčem, co je přetrvává, touží – aspoň někteří (možná podvědomě všichni). V knize Kazatel se píše, že tato touha pochází od Boha: Bůh „*lidem dal do srdce i touhu po věčnosti*“ (Kaz 3,11).

Bůh vložil lidem do srdce určitý nepokoj, určitou nespokojenost s tím, jak to na téhle zemi je. Tento nepokoj – Pavel ho nazývá sténáním po věčnosti - je jedním z nejmocnějších nástrojů, kterými Bůh otevírá lidem cestu k sobě.

Bůh vše připravil

Pavel se snaží předat svým adresátům povzbuzení, že Bůh, který vložil lidem do srdce touhu po věčnosti, tuto touhu chce také naplnit. Píše o tom, že toužíme, aby přes naše smrtelná těla byla oblečena ta nebeská, věčná. A hned vzápětí dodá: „*Ten, kdo nás k tomu připravil a dal nám již Ducha jako závdavek, je Bůh*“ (v. 5). Bůh nás připravil k tomu, aby náš život neskončil smrtí. Jak? Tak, že by do našeho těla nějak implantoval gen nesmrtelnosti? To jistě ne. Tu přípravu pro věčnost pro nás učinil Ježíš Kristus, Boží Syn, který nás svým křížem smířil s Bohem a otevřel tak cestu do Boží blízkosti a věčnosti.

Ale Pavel dodává, že toto vše není jen vzdálená hudba budoucnosti. Podle Pavla nám dal Bůh svého Ducha jako *závdavek* těch budoucích věcí. Slovo *závdavek* znamená první splátka. Pán Bůh nám již zde dává ochutnat budoucí život. Nedává nám ještě jeho plnost, ale první ochutnávku. A tou je svatý Boží Duch, který k nám přichází a v nás přebývá. Tím, že Duch svatý obrací náš zrak k Ježíši Kristu a tím, že v nás působí víru, lásku, naději, pokoj, radost, smíření a odpuštění, tím vším nám dává ochutnávku Božího království. Dům v nebi tak není jen krásnou budoucností, ale jeho zvoucí teplo a vůni můžeme cítit už dnes.

Bůh vše připravil. Člověče, můžeš vstoupit.